

Izahaja
vsak mesec enkrat.

—

Uredništvo in uprav-
ništvo je v Sodni
ulici št. 4.

MOJ DOM

Oglase se računa po
posebnem ceniku.

Tiska tiskarna Mahan
Hrvatina v Ljubljani.

Odgovorni urednik:
Ivan Prelih.

Glasilo Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Štev. 5.

Ljubljana, 15. maja 1925.

Leto V.

Vabilo k rednemu občnemu zboru Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani,

ki se vrši

v nedeljo, dne 24. maja 1925 ob 9. uri
dopoldne v veliki dvorani hotela »Union«
v Ljubljani.

DNEVNI RED:

1. Odobrenje odborovega poročila v preteklem letu.
2. Računski zaključek za l. 1924 in proračun za tekoče leto.
3. Volitev odbornikov.
4. Volitev treh pregledovalcev računov.
5. Poročilo in razprava o novem stanovanjskem zakonu.
6. Poročilo o novih davčnih bremenih.
7. Slučajni predlogi.

Ako bi bil prvotno določeni občni zbor nesklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi, ki bo sklepal ne glede na število članov.

Na tem občnem zboru poda odbor natančno poročilo o delu in boju v dosego raznih olajšav in ugodnosti, ki smo jih dosegli hišni posestniki v naši organizaciji v novem stanovanjskem zakonu. Temeljita pojasnila o tem važnem zakonu bo gotovo zanimalo prav vse posestnike, radi česar pričakujemo, da se tega občnega zbora udeležijo prav vsi ljubljanski in okoliški posestniki. Z udeležbo na občnem zboru pa hišni posestniki tudi dokažejo, da se zavedajo svoje stanovske dolžnosti in pri tem spoznajo koliko truda in dela je imel odbor v pretečenem letu v svrhu zboljšanja razmer.

K prav polnoštevilni udeležbi vabi najvljudneje **Odbor.**

III. Internacionala.

Na velikem »Mednarodnem kongresu privatne lastnine« v Parizu od 20. do 26. oktobra 1924 je bil za vsakogar posebno poučen in zanimiv govor ruskega delegata univ. profesorja Pilenka, ki je na podlagi lastnih svojih izkušenj, uradnih sovjetskih poročil in tiskanih najnovejših del mero-dajnih boljševiških voditeljev naslikal bistvo III. internacionalne, njen cilj in sredstva za njeno popolno zmago, ki jih boljševiki v Rusiji do skrajnosti točno uporabljajo.

Ker pri nas še vlade in politične stranke* lahkomišelnost koketirajo in se

* Pri velikih programatičnih strankah, n. pr. v Angliji, Zedinjenih državah, Nemčiji, se to ne dogaja, pač pa se male stranke malih narodov, ki žal iščejo le trenutnih uspehov, često pulijo za take, čeprav le trenutne, pa vendar nevarne zveze, ki jih potem kompromitirajo pri resnih političnih. Po zglede ni treba daleč hoditi!

vežejo s komunisti, je treba, da se vsak razumnik pouči o ciljih in metodah te strahovite, vse uničujoče organizacije in ji stopi, dokler je še čas, odločno nasproti; zato podajamo kot organizacija državnega reda in civilizacije dotični govor v glavnih potezah svojim bralcem.

Evolucija in revolucija.

II. in III. internacionala razlikujeta se po metodi njunega dela in po načinu njune politične aktivnosti; II. internacionala se nagiblje bolj in bolj k ideji, da naj postane svetovni komunizem neizogibno rezultat evolucije kapitalističnega sistema, III. internacionala pa pravi, da se bodo delavci osvobodili samo z revolucijo. — Glavne dogme Kautzkega (II. internacionalne) so: 1. Proletarijatu ni treba in tudi ni mogoče vzeti oblast v svoje roke, ako nima v državi večine; ta večina se doseže polagoma z vzgojo delavskega stanu. Dokler se ta večina ne doseže, ne sme se začeti nobena direktna akcija, ker bi to bil zločin. Ko se pa zadobi večina, bode pa revolucija nepotrebna, ker se bode manjšina pokorila večini po običaju demokratskih in parlamentarnih institucij. 2. Da bi se mogel obdržati na vladi, bode proletarijatu potreben velik kader intelektualcev in tehnikov, sposobnih, da organizirajo administracije na podlagi komunizma. Vzgoja teh intelektualcev, namenjenih, da prekinejo dolgotrajne zveze, ki so jih vezale s kapitalisti in buržoazijo, bo zahtevala dolgotrajnega truda, dela, ki se bo dovršilo samo po dolgi evoluciji. 3. Revolucija, čeprav izvedena s pomočjo splošnega štrajka, in čeprav bi ji sledila kratka protirevolucija, prinesla bode veliko škodo novemu komunističnemu režimu. Prevedba kapitalizma v komunizem se mora izvršiti kar najbolj oprezno, ker kapitalizem, ki je dosegel svoje popolnosti, predstavlja izvrstno in precizno mašino, ki naj jo kapitalisti predajo komunistom v popolnem miru in redu. V nasprotnem slučaju bodo početki komunizma vrlo težki.

Na podlagi teh dogem priporoča II. internacionala kot najboljšo metodo obstoječi demokratski parlamentarizem.

Tej evolucionistični metodi predpostavlja pa III. internacionala, t. j. je Ljening, socijalno revolucijo.

Ljening misli, da v strankarskem boju »delavec izgublja svojo revolucionarno plemenitost, omehkuže se in raztresa in slabi«. Po tem takem se cilj pravih komunistov ne more doseči z brošurami, samo »predpotopni« socijalisti so mislili, da se bo tiger dal ukrotiti z milovanjem, da se bo hranil samo s travo, a teleta pustil pri miru. Taktika, ki jo je osvojila II. internacionala, vodi po Ljeningu v povsem pasivno zadržanje. Ljudje kakor Vandervelde, so speljali svoje uloge na ulogo manometra, ki samo pokazuje stopnjo, v koliko je društvo zrelo za socijalizem? Na to pravi Ljening: »Oni, ki veruje v socijalizem, se mora pretvoriti v apostola socijalne revolucije«.

Trocki in Ljening odklanjata kot jako škodljivo zmoto vsako demokratsko idejo. Po njunem mišljenju so vse demokracije goljufive in krijejo v sebi utesnjevanje delavskih razredov.

Ker demokratske ideje ne marajo komunizma, odklanja III. internacionala vsako idejo parlamentarizma. Za njo je parlamentarna borba samo šola, samo opiralnice za organizacijo izven parlamentarne borbe proletarijata. »Najnaprednejše buržoazijske republike niso v očeh III. internacionalcev nič drugega kakor zaščitnice buržoazije.«

Ljening odklanja celo vsa druga sredstva in celo tudi reforme, ki bi zasigurale popolni uspeh delavskega stanu.

»Lažirevolucionar bi sprejel reformo ali za pravega revolucionarja je glavno revolucionarno delo, ne pa reforme; za njega je reforma sporedni proizvod revolucije.«

Revolucija in prevzemanje oblasti.

Iz česa obstoji revolucija, posebno socijalna revolucija?

Teoretiki III. internacionalne nam dajo prav precizne odgovore na primordijalno vprašanje.

Najvažnejše vprašanje vsake revolucije je prevzemanje oblasti, veli Ljening. Proletarijat stopa v revolucionarno borbo edino z namenom, da odvzame buržoaziji vso politično oblast in da jo zagotovi sebi v bodočnosti.

»Ta borba se ne završuje tistega dne, ko je proletarijat odnesel zmago.« »Se-le s prevzetjem oblasti v svoje roke se začne revolucija.« Premagana buržoazija v kaki državi je s celo vrsto razlogov močnejša nego proletarijat, ki jo je prevrnil. Zato je treba ohraniti oblast, učvrstiti jo in jo narediti nepremagljivo. Celó v slučaju, da se diktatura proletarijata izprevrže v jedro demokracije ali v sporazum z njo, državljanska vojna še ni izključena.

Konsolidacija proletarske oblasti zahteva: a) da se odpor z revolucijo ekspropriiranih kapitalistov tako uniči, da bode vsak poskus restavracije onemogočen, b) da socijalna organizacija zasigura progresivni izgin razredov, c) da bodi revolucija oborožena, da ima svojo vojsko popolnoma udano novim idejam.

Vse te cilje more doseči samo proletarska diktatura. Diktatura proletarijata v kratko rečeno je: »Dominacija proletarcev nad buržoazijo, dominacija neomejena po zakonu, opirajoča se na silo«. Diktatura proletarijata se ne zлага z demokracijo t. j. z enakostjo vseh državljanov. »Diktatura proletarijata je demokratska država, toda edino za proletarce, za one, ki nimajo nič.« To se pravi, da se imajo buržoaziji ukiniti vse politične svobode.

»Razume se, da pri takem stanju stvari ne more biti niti govora v svobodi za vse ljudi; diktatura proletarijata je nezdržljiva s svobodo buržoazije; ta diktatura je prav zato potrebna, da bi buržoaz-

zijo oropala svobode, zvezala ji roke in noge, da bi ji vzela vsako mogočnost politične aktivnosti. Potem, ko bo buržoazija oropal svobode, bi proletarijat zadržal za sebe monopol vojske, t. j. osredotočil bi v svojih rokah vse vrste orožja in diktiral neusmiljene kazni proti buržoaziji in proti vsakemu, pri komur bi se našel le najmanjši revolver ali puška. Razorožitev buržoazije in oborožitev proletarijata je treba, da bodi temeljni kamen borbe proletarijata proti njegovim neprijateljem.

Potem je treba, da proletarijat zagospodari nad buržoazijskim tiskom, da se s tem onemogoči vsaka manifestacija idej, ki so protivne komunizmu. Uničiti hočemo kontrarevolucionarni tisk, kakor smo uničili njihove zaloge, njihove transporte in špijone. Istočasno odvzame proletarijat od buržoazije vsa javna poslopja za skupščine, šole, sodišča. Preobrazba sodišč in razrednih sodišč je eden najnujnejših problemov, ki se postavlja diktaturi. Pod razrednimi sodišči treba razumeti sodišča, ki so potrebna proletarijatu, toda nepravilna nasproti buržoaziji.

Z eno besedo: »Država v rokah proletarijata ima postati mašina za uničevanje buržoazije, t. j. neprijateljev proletarskega stanu«.

Državljska vojna.

Diktatura proletarijata izvaja se kot nepretrgana državljanska vojna. II. internacionala zasnovala je idejo državljanske vojne in razume se, da jo je proučevala v vseh njenih oblikah. Državljska vojna mora biti pripravljena, ona je problem administrativne rutine, kakor so drugod po svetu mednarodne razstave ali snovanje univerz. Tako je imel Trocki lansko leto dve konferenci o državljanski vojni in njeni pripravi. Z največjo hladnokrvnostjo je razlagal vse faze strahovitega ropanja ljudi kot neobhodno posledico državljanske vojne.

Takisto je Ljenu posvetil nekoliko svojih del organizaciji državljanske vojne in posebno opozoril na povoljni moment, kedaj treba začeti državljansko vojno. Treba je, da večina delavcev zapopade potrebo revolucije in je pripravljena za njo umreti. Iz navedenih primerov dokaže govornik, da so najčvrstejše oblike vladavin propadle v nesrečnih ali dolgih vojnah. Po Ljenu je torej treba ob času mednarodnih vojn čakati ugodnega momenta in pretvoriti mednarodno vojno v državljansko vojno revolucijo. (To so ruski boljševiki izborna razumeli! Op. uredn.) Zato je treba, da goni proletarijat buržoazijo v mednarodno vojno.

Buržoazija je storila vse, da bi v bodoče onemogočila mednarodne vojne. In je v ta namen osnovala Društva narodov. Po zgoraj navedenih doktrinah nam je jasno, zakaj sovjeti tako delujejo proti Društvu narodov.

Državljska vojna in mednarodne vojne.

Govornik pojasnjuje, s kako lahkoto so se mednarodne vojne pretvarjale v državljanske vojne in potem citira: »Delavel in komunisti, da bi postali sposobni za upravljanje države, ni treba, da prebijejo po štiri leta na univerzi, kakor to misli buržoazija, ampak da prebijejo deset let v državljanskih in mednarodnih vojnah, da gredo skozi perijodo, ki mora pogrezniti v kaos vso moderno civilizacijo.« itd.

Državljska vojna in teror.

Komunisti opravičujejo teror, brez kojega bi sploh komunizem ne mogel obstati. Po III. internacionali bi nihče ne mogel uteči terorju. Celu sami delavci, ki bi te-

žili na umerjeni socializem, morajo podpasti pod teror. Nikomur milosti!

Govornik navaja strahovite primere terorja v Rusiji, vsi so povzeti iz boljše- viških listov ali iz del priznanih pisateljev. Omejimo se samo na portret idealnega revolucionarja, kakor si ga misli Lozovski: »U borbi on ne zna niti za kako milost niti obotavljanje. Ne zato, ker je bil krvoloč, kakor se pravi, marveč za to, ker je bil obdarjen z globoko inteligenco mehanizma razrednega boja.«

Predsednik se je govorniku živo zahvalil v imenu kongresa rekoč, da je g. Pilenko odkril žive rane svojega naroda zaradi rešitve ostalih.

Nova davčna bremena.

Z zakonom o budžetskih dvanajstih za mesece aprila do julija l. 1925 je invalidski davek zvišan za 100 odstotkov in na novo uvedena komorska doklada (za remonte in vojno pripravo) v iznosu invalidskega davka. Od teh novih bremen hišno posestvo ni izuzeto, radi česar so hiše, ki so v najemu tako visoko obdavčene, da se lahko govori o konfiskaciji najemnine v prid fiska. Vse obljube ministra za finance, da bo olajšal davčna bremena za hišne posestnike, zlasti v Ljubljani, so pozabljene in nezaslišana krivica, ki se je godila nam že dosedaj, je ogromno potencirana. Oglejmo si stvar nekaj bližje:

Hišni posestnik v Ljubljani je prejel v letu 1923 in 1924 povprečno letno najemnino 10.000 Din. — Za l. 1925 in sicer od 1. aprila 1925 mora plačevati letno:

20 % najmarine	2000 Din
od tega drž. edinstv. prib. 60 %	1200 Din
od skupne vsote 3200 Din	
30 % linearni pribitek	960 >
od svote 3.200 invalidski davek	600 >
od tega 100 % povišek	600 >
komorska doklada	600 >

državni davki skupaj 5960 Din
obč. doklado 35 % od 2000 Din 700 >

vsega skupaj 6660 Din

Vrhutega se mu donos hiše všteje še v dohodnino, ki se s tem zopet primerno zviša.

Ostane mu torej za popravila, vzdrževanje hiše, dimnikarja, zavarovalnina, hišnika, amortizacijo in drugo režijo za preživljanje skupaj okrog 3000 Din. Če hoče stvarno režijo kriti, mu ne preostaja niti toliko, kakor zasluži cestni berač!!

To nepremišljeno pavšalno zvišanje davkov brez ozira na procentualno izmero temeljnega davka v poedinah pokrajinah potencira dosedanje krivice in neenakomerno obdačbo kar mora imeti za hišne posestnike v Sloveniji, zlasti pa v Ljubljani, usodne posledice. Obdačenje v Ljubljani okroglo 70 % bruto najemnine pomenja kratkomalo konfiskacijo in komunizem od zgoraj.

Če ne bi bilo stanovanjskih zakonov, bi si hišni posestniki pomagali kar tako, da bi izpraznili razen lastnega stanovanja vse hiše in prosili za odpis davka. Ako se hiše ne rentirajo več, pa naj stoje prazne in država bi se kmalu spametovala. Tako pa — ne samo, da ne smejo razpolagati s svojo lastnino — fiskus še participira na donosu z 60 odstotki in hišne posestnike upropasti. Seveda je nalaganje teh novih davčnih bremen v drugih pokrajinah, kjer je procentualno temeljni davek mnogo nižji — manj občutno, za nas v Sloveniji in zlasti v Ljubljani pa je absolutno neznosno.

Razen državnega hišnega najemniškega davka in državnih doklad pa je najmarina podvržena še raznim drugim dokladam, kakor okrajnim, cestnim, zdravstvenim, občinskim in morebitnim drugim dokladam, tako da bo sedaj v največ občinah v Sloveniji hišni posestnik manj dobil na najemni, kakor bo plačal na davku in dokladah. Da gospodu finančnemu ministru, poslancem in vsem merodajnim faktorjem kakor tudi javnosti s primerljajem predočimo »efekat« novih davčnih bremen, obrnili smo se na vsa naša društva, da nam takoj poročajo, koliko znašajo v posameznih mestih in drugih občinah razne doklade na hišnonajemniški davek, da s številkami dokažemo prekomerno obremenitev hišne posesti. Ta novi efekat davčnih bremen je gotovo razveseljiv za gospoda ministra financ, a da bi ravno mi prenašali najvišje davčno breme na tem planetu, tega mi ne moremo več trpeti ter se hočemo z vsemi sredstvi upreti tej konfiskaciji hišne posesti.

Novi finančni zakon, ki se bo menda sklepal meseca maja in junija nas mora razbremeniti, za kar moramo takoj napeti vse sile. Meseca junija t. l. bomo sklicali v Ljubljani iz cele Slovenije velik javen protestni shod proti nezaslišanim novim bremenom in brezpogojno zahtevali, da se vsaj 30 odstotni pribitek na hišno najemniški davek ukine, ravnotako tudi čez mero povišanje invalidskega davka. Vrhunec krivice pa obstoji v tem, da se ta pribitek popolnoma krivično pobira tudi od bivših deželnih doklad, ker so se te doklade radi neumestnega predloga finančne delegacije prekrstile za državni pribitek. To bi se bilo pri nas že lahko uredilo drugače, ali naši uradniki so bolj papežki nego papež sam in so nam zakonsko določbo v našo škodo interpretirali, kar je seveda minister financ z veseljem odobril.

Minister financ nas vedno tolaži z zjednačenjem davkov, katero je baje kmalu pričakovati. Ali to izenačenje bo faktično izvedeno bogve kdaj in se ne smemo nadejati, da je tako blizu. Srbijanci bodo po zjednačenju davkov več plačevali, radi česar nimajo nobenega interesa na tej reformi, temveč bi še dalje radi plačevali svoje nizke davke. Pa tudi po izjednačenju ne bo stvar v redu. Vsaj smo videli po uradni statistiki, da je plačala Slovenija na davku na poslovni promet, ki je veljavna za vse pokrajine naše države, toliko kakor cela Srbija. Radi tega vže danes apeliramo na vse posestnike, da se pripravljajo na navedeni protestni shod, na katerem bomo javno ožigosali krivice in izsesavanje hišnih posestnikov. Takrat moramo nastopiti prav vsi prizadeti davkoplačevalci in brez usmiljenja povedati našim poslancem, da je konec naše potrpežljivosti, da morajo za nas posestnike doseči uspehov, drugače pa so primorani nasproti vladi izvajati konsekvence. V vseh mestih in krajih naj se takoj izvolijo odbori, da pošljejo na ta prosteni shod največje število zastopnikov.

V zadnjih dvanajstih se je nadalje na novo uvedel 2 % davek od zaslužkov ročnih delavcev, s čemur bodo občutno prizadeti obrtniki, vsa industrija ter ravno tako močno zemljiški posestniki. Tudi proti tej nekulturni obremenitvi moramo protestirati, ker jo ne bodo plačevali delavci, temveč delodajalci. S pošteno davčno reformo brez odloga na plan!

Reforma direktnih davkov.

Vže več let bijemo v naši državi boj za zjednačenje direktnih davkov. Generalna direkcija neposrednih davkov je izdelala

la že več načrtov, ki so bili vsi zlasti za posestnike nesprijemljivi in nam niso nudili tistih olajšav, ki so za hišno posest življenska potreba. Sedaj je izgotovila navedena direkcija nov predlog zakona o direktnih davkih, ki utegne tekom letošnjega poletja priti v razpravo v Narodni Skupščini. Ta načrt se dosedaj v glavnem razlikuje v tem, da opušča davek na delo, t. j. dvojno obdavčenje službenih prejemkov s posebnim davkom na delo in z dohodnino ter da se v načrt ni sprejel več davek na premoženje. Dasiravno se je iz predloga črtal davek na delo, se pa je ta davek vže sedaj nepričakovano upeljal v zadnjih proračunskih dvanajstih, o čemur hočemo govoriti v prihodnji številki. Novi načrt ima tudi precej drugih sprememb, ki so se upoštevale kolikor toliko zahteve naših gospodarskih organizacij. S tem načrtom pa nismo nikakor zadovoljni in bomo napravili vse potrebne korake, da se še v marsikaterih točkah spremeni. O davčni reformi bomo sestavili posebno spomenico in jo predložili pristojnim oblastvom, kakor tudi gosp. poslancem. Da tudi pasamezni posestniki lahko zavzamejo svoje stališče glede zemljiškega ter hišnega davka kakor tudi glede dohodnine, priobčujemo po »Trgovskem listu« načrt o navedenih treh direktnih davkih. Prosimo, da se stavijo in nam pošljejo primerni nasveti:

Iz predloga zakona o neposrednih davkih.

1. Davek na zemljišča.

(Porez na zemljišče. Načrt čl. 11—31.)

Temu davku so zavezana vsa zemljišča na teritoriju naše kraljevine, kolikor se obdelujejo ali so pripravna za obdelovanje. Podlaga za odmero davka je katastrski čisti donos, ki se ugotovi za površino enega hektarja. Višina katastrskega čistega donosa se ravna po kulturi in boniteti zemljišča. Vsa zemljišča se razdele v sedem kultur. Vsaka kultura pa po boniteti v osem kultur. V krajih, v katerih je katastrski čisti donos v katastru že ugotovljen, se ta donos ne ugotovi na novo, ampak se sedanji katastrski čisti donos le toliko poveča, da bo ustrezal povprečnim pridobitnim razmeram v l. 1919, 1920, 1921, 1922 in 1923. To delo izvrši komisija za izenačenje davkov s sedežem v Beogradu.

Načrt računa s tem, da bo to prehodno stanje trajalo le do konca l. 1935 in da bo do takrat mogoče napraviti tudi v Srbiji in Crni gori zemljiški kataster, na kar se zemljiški davek končno izenači. Do takrat veljajo dosedanj zakoni o katastru.

Davčno merilo znaša 20 odstotkov kakor do sedaj.

2. Davek na zgradbe.

(Porez na zgrade. — Načrt čl. 32.—47.)

Davku na zgradbe so zavezana vsa poslopja, namenjena za stanovanje ali drugo trajno uporabo. Za poslopja se smatrajo vse nepremične zgradbe brez ozira na material, iz katerega so izgrajene.

Davka so trajno oproščene med drugimi tovarne in industrijske zgradbe, kolikor ne služijo za stanovanja. V mestih, v katerih vlada pomanjkanje stanovanj, se oprosti davka nove zgradbe in nove dele obstoječih zgradb, ako obsegajo izključno mala stanovanja, za dobo 15, oziroma 10 let; ako obsegajo stanovanja brez ozira na velikost, za dobo 12, oziroma 10 let in ako obsegajo pretežno stanovanja za dobo 10, oziroma 5 let. Dobačasne davčne prostosti se ravna po dobi dograditve poslopja do konca leta 1925, ali do konca leta 1927.

Zgradbe začasne namene ali zgradbe, ki se smejo postaviti le za omejeno dobo let, ne morejo biti začasno davka oproščene. Pravico do začasne oprostitve je uveljaviti s posebno prošnjo, vloženo v roku, ki ga določi minister za finance. Prekorajenje tega roka do dobe 6 mesecev izpregleda minister za finance. Kdor ne prosi za začasno oproščeno tudi v tem roku, izgubi pravice do zakonite ugodnosti.

Začasna davčna prostost ne obsega hkratu tudi oproščena od pribitkov.

Za davčno podlago se smatra:

a) pri v najem odanih poslopih: dogovorjena letna najemnina ob koncu leta pred davčnim letom;

b) pri v najem neodanih poslopih: vrednost letne najemnine, ki se plačuje za najbližje slično stanovanje. Ako ni predmetov za primerjanje, se oceni najemno vrednost po prostem prevdarku.

Najemna vrednost za eno sobo ne sme biti manjša nego 300 Din. — Kmečke hiše na deželi in delavske hiše v industrijskih krajih, ako prve nimajo nad pet stanovalnih delov, druge pa ne stanovanj z več nego dvema sobama, plačajo kot davek za vsako sobo 30 dinarjev na leto.

Od kosmate najemnine se sme odbiti za vzdrževalne stroške upravo in amortizacijo: 1. v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani, Novem Sadu in Zemunu 20 odstotkov; 2. v ostalih mestih in trgih, kopališčih in letoviščih 25 odstotkov; 3. v selih 30 odstotkov.

Davek na zgradbe znaša 30 odstotkov od najemnine ali najemne vrednosti po odbitku stroškov za vzdrževanje, upravo in amortizacijo. Ako je zgradba ali del zgradbe glede najemnine pod zaščito stanovanjskega zakona, se odbitek za vzdrževalne stroške, upravo in amortizacijo podvoji (na 40, 50 ali 60 odstotkov).

Hišni posestniki, ki ne bi pravilno in točno prijavili hišne najemnine, izgube pravico, sodno zahtevati večjo najemnino od one, ki so jo prijavili. Tudi najemniki izgube vse pravice, katere jim daje zakon ali kašna uredba napram hišnemu posestniku, ako v davčni prijavi ali v odgovorih na vprašanje davčnih oblastev dajejo glede najemnine netočne izjave ali potrdila.

Razno,

Odmera najmarine v Ljubljani. Davčna administracija v Ljubljani objavlja v ljubljanskih dnevnikih razglas, da je odmera najmarine za davčni leti 1925 in 1926 dovršena in ondi na vpogled od 1. do 15. maja ter pristavlja, da se plačilni nalogi ne bodo razpošiljali. Rok za vložitev priziva ali pritožbe poteče z dnem 30. maja 1925. Plačilne naloge imajo skoro po vseh pokrajinah naše države, le pri nas jih je finančna delegacija brez pravega vzroka in utemeljitve ukinila. Vse naše neštete resolucije, pritožbe, intervencije v Beogradu in pri delegatu dr. Šavniku so ostale brezuspešne, ker se povsod izgovarjajo, da je to odpravo predlagala naša finančna delegacija, ki naj po potrebi plač. naloge zopet upelje. Tudi g. minister dr. Žerjav je v tem oziru večkrat posredoval pri g. finančnemu ministru in g. delegatu v Ljubljani, a kakor se vidi dosedaj brez uspeha. Pred kratkim smo po večji naši deputaciji našo opravičeno zahtevo obrazložili namestniku g. delegata, ki je obljubil našo pritožbo priporočilno predložiti g. delegatu. A nam vsem se še do danes ni posrečilo g. delegata, ki edini nasprotuje tem prepotrebim plačilnim nalogom, prepričati in pripraviti do tega, da nam zopet da to, kar nam je po prejšnjih zakonih zasigurano. Če so imeli pravico vzeti plačilne naloge, naj imajo pravico znižati hišni davek, ki gre že preko vsake dopustnosti mej in plačilo zmožnosti hišnih posestnikov.

Da hišni posestniki ne zamude roka za morebitni priziv in zamorejo dobiti vsa potrebna pojasnila pri izračunavanju hišno-najemninskega davka, je Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani preskrbelo prepis odmernih tabel ter so od prihodnjega tedna dalje na vpogled v društveni pisarni od 4. do 6. ure popoldne. Proti povračilu stroškov lahko dobi tudi vsak posestnik natančen račun o odmeri hišne najmarine za prihodnji dve leti. Prepričani smo, da bodo hišni posestniki odobrvali to, za nas prevzeto delo, ker za enkrat nam ni drugega preostajalo, kakor da dobimo sami potrebne prepise.

Ob zaključku lista smo dobili obvestilo, da je Narodna skupščina odobrila nespremenjeno stanovanjski zakon po predlogu zak. odbora. Potrebne informacije se dobe v društveni pisarni edino le ob običajnih uradnih urah. Predno ukrenete kako odpoved ali povišanje, se sigurno zglasite v pisarni. Posestniki iz dežele se lahko pismeno obrnejo za pojasnila na našo Zvezo.

Novi stanovanjski zakon. Zakonodajni odbor Narodne skupščine je v večdnevni sejah končno odobril stanovanjski zakon ter pri tem sprejel za hišne posestnike nekaj ugodnih sprememb, ki jih je v zakon hotela spraviti zlasti radikalna stranka. Opozicija pa je stavila hišnim posestnikom škodljive predloge, ki jih je odbor večinoma odklonil, vendar pa nekatere sprejel. Skupščinski opoziciji se imamo torej zahvaliti, če se zakon ni za nas več zboljšal, kakor bi se bilo zgodilo, če bi ne bila opozicija nam nasprotnega mišljenja. Obširneje danes o zakonu ne poročamo, ker bomo to napravili na prihodnjem občnem zboru Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani, dne 24. t. m. Za to naj se vsakdo udeleži tega občnega zbora. Brez dvoma bo stopil z dnem 15. maja t. l. v veljavo. Takoj ga bomo natisnili in odposlali plačnikom.

Radi pomanjkanja prostora in prevelikih stroškov ne moremo natisniti stan. zakona v »Mojem domu«, temveč v posebni knjižici, ki stane 8 Din. Kedor ga hoče takoj dobiti, naj pošlje ta znesek po nakaznici Pokrajinski zvezi društev hiš. posestnikov v Ljubljani, ali nam to naznani po dopisnici. Za plačilo bodemo knjižici priložili položnico.

Stanovanjski zakon in poslanec dr. Gosar. V sekciji zakonodajnega odbora za izdelavo novega zakona je bil med Slovenci samo dr. Gosar, ki se pa ni udeležil nobene seje, proti čemur prav ničesar ne ugovarjamo in bi bili s tem končno zadovoljni. V zakonodajnem odboru pa so bili izmed Slovencev dr. Gosar, Smodej in dr. Hohnjec ter zadnji čas kot namestnik tudi dr. Pivko. Izmed Slovencev se razen dr. Gosarja ni za stan. zakon prav noben nič brigal. Dr. Gosar pa je stavil nekaj spreminjavalnih predlogov, seveda ne tistih, ki smo mu jih mi izročili. Med drugimi je tudi predlagal k čl. 12 stan. zakona, da hišni posestniki onih najemnikov, kateri so brezposelni ali v bolezenskem stanju iz stanovanj ne morejo deložirati, tudi če ne plačajo nobene najemnine. Gotovo je g. poslanca Gosarja tukaj vodila demagogija, ker drugače bi takih brezmišelnih komunističnih predlogov ne mogel predlagati, da bi se jih sprejelo v zakon. Gospoda poslanca bi prosili, da bi nam pojasnil, kako se prav za prav predstavlja to določilo stanovanjskega zakona. Hišni posestniki morajo vzdrževati hiše, plačevati do 80 odstotkov najemnine visoke davke in doklade, hiše popravljati, a pri tem nimajo pravice, da bi moral vsakdo redno plačevati najemnino. Treba nam je vedeti kje naj hišni posestniki v takih slučajih vzamejo denar, ko bi najemniki ne plačevali najemnine, a posestniki ogromne davke. Pomilujemo vse bolnike in brezposelne, a vzdrževati jih mora celokupnost, ne pa samo en stan. Tudi bi se to določilo neverjetno zlorabljalno in

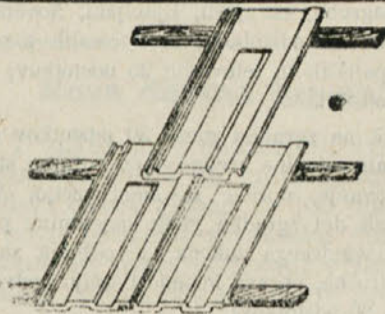
Trboveljski premog, drva, koks, angleški premog, šlezjske brikete dobavlja „ILIRIJA“, LJUBLJANA
Kralja Petra trg 8. Telefon 220.
Plačilo tudi na obroke.

lahko povdarjamo, da bi s tem členom ostali posestniki popolnoma brezpravni, ker bi se našlo na sto in sto najemnikov, ki bi na podlagi tega določila hišnim posestnikom delali neverjetne neprilike in njegov položaj izkoriščali. Radi tega smo brzojavno protestirali pri načelniku jugoslovskega kluba s prošnjo, da dr. Gosar umakne svoj predlog, na kar seveda ni smo dobili odgovora. Vidimo, da dr. Gosar ne rabi glasov posetnikov, a za njegov predlog delamo odgovorno njegovo politično stranko, katere mora biti dolžnost, da o tako važnem vprašanju razpravlja v strankinem načelstvu in da svojim poslancem izrecna navodila, kako jim je postopati in ni dopustno, da vsak poslanec brez programa po svoji glavi in volji stavi umestne ali neumestne predloge.

V smrt radi visokih sodnih stroškov. Na Pobrežju pri Mariboru v lastni hiši v Nasipni ulici št. 10 je živel zadovoljno s svojo družino kovač iz delavnice južne železnice Simonič. Simonič je bil znan kot priden, vesten delavec, skrben oče, ki je s svojimi žulji družini preskrbel lastno hišo z nekaj zemljiščem. Žalibog Simonič v hiši ni stanoval sam, ampak še neke druge stranke. S temi strankami Simonič

ni bil zadovoljen, prišlo je do medsebojnih preprirov in končno do sodnijskih tožarenj. Dne 20. t. m. je bil Simonič od mariborskega sodišča obsojen radi žalitve pri njem stanujoče stranke na 200 Din globe in na poravnavo sodnih in advokatskih stroškov, okroglo 6000 Din. Po končani obravnavi sta šla Simonič in njegova žena v znano gostilno pri Majerseidlu, kjer sta pila. Simonič je odšel prej domov nego njegova žena. Doma je še na vrtu delal, a ko se je vrnila domov žena, ga je našla krog 6. ure zvečer obešenega v drvarnici. Simonič zapuša ženo in dva nepreskrbljena otroka.

Plačilo naročnine za »Moj dom«. V zadnji številki »Mojega doma« smo priložili 850 opominov za plačilo zaostale naročnine za »Moj dom«, na kar jih je do danes po preteku 1 meseca plačalo borih 60 naročnikov, vsi drugi se niso za opomin prav nič zmenili. Ker mora biti v tem pogledu tudi naše potrpežljivosti konec in moramo napraviti red, poročamo, da prihodnjega »Mojega doma« ne pošiljemo prav nobenemu naročniku, kateri ne bo do takrat poravnal naročnine.

Miklošičeva cesta št. 13

Najcenejše strešno kritje!

Združene opekarne, d. d. v Ljubljani

prej VIDIC-KNEZ, tovarne na Viču in na Brdu,

nudijo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljše preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema zarezama, kakor tudi bobrovcev (biber) in

zidno opeko

Na željo se pošljeta takoj popis in ponudba!

Telefon interurb. št. 733.

Tehn. ing.
dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbeni inženjer in mestni stavbenik.

Stavbeno podjetje in tehniška pisarna za visoke stavbe, arhitekturo, vodne, betonske in železobetonske zgradbe.

Ljubljana, Na Mirju.
Projektiranje ter izvršitev vseh stavb po najkulantnejših pogojih.

Vsem cenjenim hišnim posestnikom v Mariboru in okolici se najuljudneje priporoča

Ferdinand Ferš

pokrivaški mojster

STUDENCI pri MARIBORU,
Cankarjeva ulica 9.

za vsa popravila opekinih, škrljastih in lepenkinih streh.

Proračuni gratis.

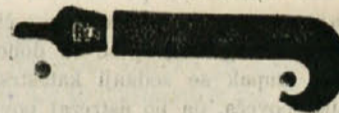
Konkurenčne cene.

Točna in solidna postrežba.

V vseh špecerijskih trgovinah se dobi

JOHAN

najboljši pridatek hrani!

Renomirana tvrdka

JOSIP JUG

pleskar in ličar

v Ljubljani,

Rimska cesta št. 16

se priporoča gg. hišnim posestnikom za vsa v to stroko spadajoča dela, katera izvrši po zmerni ceni in v najkrajšem času.

Oddelek za sobo- in črkoslikarstvo:
Moste-Ljubljana, Zaloška cesta št. 67.

Lovro
Pičman

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo, kritje lesno-cementnih streh, prevzemajo se vsa v to stroko spadajoča dela koncesionirano vodovodno inštalacijsko podjetje, izvrševanje vsakovrstnih toplih kopalnih naprav. Napeljava strelovodov.

Ljubljana
Streliška ulica 29

Telefon št. 911.

Kavarna in gostilna
„LEON“

Ljubljana, Kolodvorska št. 29

se priporoča zlasti potnikom z dežele, ki prihajajo s prvim vlakom, oziroma odhajajo z večernim vlakom osobito lovcem in hribovcem. — Izvrstna vina. — Izborna kuhinja. Prijetna zabava. Točna postrežba. Zmerne cene.

Z velespoštovanjem

Fani in Leon Pogačnik

Vodovodni instalater,
klepar in krovec

zaloga škrlc (strešnikov)

Teodor Korn

Ljubljana

Poljanska cesta številka 8

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dunajska cesta (v lastni palači)

Ustanovljena 1900

Delniška glavica in rezervni zakladi okrog Din 60,000.000.

Čekovni rač. št. 10.509. — Brzojav. naslov: Banka Ljubljana. — Telef. št. 261, 413, 502, 503, 504.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst, ter agencija Logatec.